

Тест 1. Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва.

7 клас

Модельна навчальна програма

«Українська література. 7-9 класи» для закладів загальної середньої освіти
(автори: Яценко Т. О., Пахаренко В. І., Слижук О. А., Тригуб І. А.)

Варіант 1

У завданнях 1-10 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Віднайдіть серед запропонованих тлумачень те, яке найповніше відтворює суть мистецтва.

- А Мистецтво – це змалювання навколишнього світу.
- Б Мистецтво – це сприймання та копіювання життєвих явищ художником.
- В Мистецтво – це сприймання і відтворення світу в художніх образах.
- Г Мистецтво – це художній образ або картина життя, якої не було в дійсності.

2. Відмітьте рядок, у якому перелічено види мистецтва.

- А Театр, малярство, комп'ютерна гра, хореографія.
- Б Кіно, музика, живопис, література.
- В Література, музика, графіка, вишивка.
- Г Різьба, скульптура, графіка, малярство.

3. Укажіть на правильне твердження: «Пізнавальна, естетична, ігрова, виховна – це...»

- А Риси мистецтва.
- Б Ознаки мистецтва.
- В Характеристики мистецтва.
- Г Функції мистецтва.

4. Визначте розмір вірша:

**«Маєш крила, маєш силу,
є коли літати...».**

- А хорей
- Б ямб

5. Укажіть послідовність традиційного сюжету художнього твору.

- А розвиток дії – зав'язка – кульмінація – розв'язка
- Б зав'язка – розвиток дії – кульмінація – розв'язка
- В кульмінація – розв'язка – розвиток дії – зав'язка
- Г зав'язка – кульмінація – розвиток дії – розв'язка

6. Визначте художній засіб, використаний в уривку:

Ця ніч була загрозлива і темна.

І так хотілось тиші і тепла!

- А анафора
- Б метафора
- В гіпербола
- Г епітет

7. Укажіть синонім до терміну уособлення.

- А епітет
- Б порівняння
- В персоніфікація
- Г метафора

8. Визначте за мотивом жанр обрядової пісні: «сподівання дівчини на щасливу долю».

- А русальні
- Б купальські
- В жниварські
- Г щедрівки / колядки

9. Укажіть вид пісень, який НЕ належить до літнього циклу.

- А жниварські
- Б русальні
- В гаївки
- Г купальські

10. Визначте жанр: «Будеш красти — не втечеш напасти».

- А загадка
- Б приказка
- В прислів'я
- Г скоромовка

Завдання 11-15 на встановлення відповідності

11. Установіть відповідність між цитатами та художніми засобами.

Цитати		Художні засоби	
1	"екзотична птаха", "очі-намистинки", "непристойно яскрава"	А	риторичний оклик
2	Щоб все збулося! О, не сумуйте!"	Б	порівняння
3	Пролісків перших блакитні отари...	В	епітети
4	Ніч – мов криниця без дна.	Г	метафора
		Д	гіпербола

1	2	3	4

12. Установіть відповідність між цитатами та художніми засобами.

Цитати		Художні засоби	
1	Часник – як бик, Цибуля – як зозуля, Пшениця – як рукавиця.	А	персоніфікація
2	Хай дасть нивка по сто кіп, По сто тисяч один сніп.	Б	метафора
3	Ой глянь, глянь на Україну рідну,	В	анафора

	Ой глянь, глянь на змучену, бідну.		
4	Серце нудьгує, і плаче воно	Г	гіпербола
		Д	порівняння

1	2	3	4

13. Співвіднесіть види мистецтва із засобами створення образів.

Види мистецтва		Засоби створення образів	
1	скульптура.	А	голос.
2	музика.	Б	фарби.
3	малярство.	В	танок.
4	хореографія.	Г	гіпс.

1	2	3	4

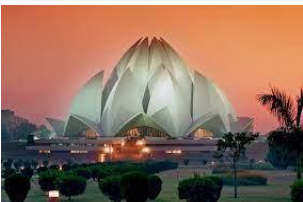
14. Поєднайте види мистецтв зі словами-термінами, які до них належать.

Види мистецтва		Слова-терміни	
1	література	А	конферансьє
2	живопис	Б	танок
3	музика	В	мольберт
4	театр	Г	ноти
		Д	актор
		Е	повість

1	2	3	4

15. Співвіднесіть види мистецтва і фото.

Види мистецтва		Фото	
1	література	А	
2	архітектура	Б	
3	живопис	В	

4	музика	Г	
5	хореографія	Д	

1	2	3	4	5

Завдання 16 з вибором 2 правильних відповідей

16. Пригадайте за схемою роди й жанри художньої літератури і віднайдіть 2 найхарактерніші ознаки лірики.

А характери героїв розкриваються через монологи й діалоги

Б авторська розповідь про події зовнішнього світу

В віршована мова

Г прозова мова

Д розкриває внутрішній світ героя, його почуття, переживання

Е призначення для постановки на сцені

Завдання 17 – відкрите з короткою відповіддю

17. Завершіть визначення: "Невеликий за обсягом прозовий епічний твір про незвичайну життєву подію з несподіваним фіналом, сконденсованою та яскраво вималюваною дією – це..."

(Відповідь запишіть словом у називному відмінку з маленької літери)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

18. Прочитайте притчу і виконайте завдання.

Ким ще я міг стати?

Жили два брати. Один брат став успішною людиною, яка досягла популярності своїми справами, а другий – злочинцем.

Одного разу поліція заарештувала злочинця, і справу передали до суду. Перед судом група журналістів обступила ув'язненого і один з них поставив запитання:

– Як так вийшло, що ви стали злочинцем?

– У мене було важке дитинство. Мій батько пив, бив мою матір, мого брата і мене. Ким же ще я міг стати?

Згодом журналісти підійшли до успішного брата і запитали:

– Ви відомі своїми досягненнями. Як так сталося, що ви домоглися такого успіху?

Чоловік задумався, а потім відповів:

– У мене було важке дитинство. Мій батько пив, бив мою матір, мого брата і мене. Ким же ще я міг стати?

18.1. Сформуйте довідку з теорії літератури, увідповіднивши ліву й праву колонки.

<i>Довідка з теорії літератури</i>			
1.	Сюжет	1	це основна думка твору
2.	Тема	2	система подій в художньому творі, в ході яких розкриваються характери персонажів і головна ідея
3.	Проблема твору	3	узагальнена основа змісту художнього твору
4.	Ідея	4	порушені в творі злободенні життєві питання
5.	Художній образ	5	узагальнена картина життя, що емоційно та естетично втілена в конкретно художню форму творчою уявою митця

1	2	3	4	5

18.2. Створіть образи головних героїв притчі, використовуючи прислів'я / приказки / фразеологізми.

	<i>Герої притчі</i>		<i>Прислів'я / приказки / фразеологізми</i>
1.	Успішний брат	А	Яблуко від яблуні далеко не котиться.
2.	Брат-злочинець	Б	Чесць — це мораль справжніх людей.
		В	Одного поля ягода.
		Г	Перекладати з хворої голови на здорову.
		Д	Хто сіє чесноти, пожинає шанування.
		Е	Кожна людина є покровителем своєї честі.

1	Успішний брат						
2	Брат-злочинець						

18.3. Віднайдіть прислів'я / приказку, яка найповніше розкриває ідею притчі.

- А Добрі діти – батькам вінець, а злі діти – кінець.
 Б Вчися доброму – погане на ум не піде.
 В У людини завжди є вибір: або пан, або пропав.
 Г Батьків хліб не навчить, як треба жити.

Варіант 2

У завданнях 1-10 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Віднайдіть серед запропонованих тлумачень те, яке найповніше відтворює суть літератури.

- А Література – це кінцевий результат і продукт творчої праці письменника.
 Б Література – це узагальнена картина життя.
 В Література – це вид мистецтва, який в художній формі відображає життя народу.

Г Література – це творче відображення дійсності за допомогою художніх образів.

2. Відмітьте рядок, у якому перелічено роди літератури.

- А оповідання, повість, роман
- Б лірика, повість, драма
- В лірика, драма, роман
- Г епос, лірика, драма

3. Укажіть на правильне твердження: «Пізнавальна, виховна, комунікативна, естетична, творча – це...»

- А риси літератури
- Б ознаки літератури
- В функції літератури
- Г характеристики літератури

4. Визначте розмір вірша:

**Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть**

- А ямб
- Б хорей

5. Укажіть ознаки гумору.

- А гостре висміювання; мотивація до виправлення вад людського характеру, недоліків поведінки; критика поведінки людей
- Б доброзичливість; жартівливий сміх; мотивація до виправлення вад людського характеру, недоліків поведінки
- В гостре висміювання; критика поведінки людей; алегоричний зміст
- Г комічний сюжет; алегоричний зміст; критика поведінки людей

6. Визначте художній засіб, використаний в уривку:

**Зійшлися і роззявили роти
Сімсот роззяв.**

- А анафора
- Б гіпербола
- В епітет
- Г метафора

7. Укажіть, як називається художньо-образне означення.

- А порівняння
- Б епітет
- В персоніфікація
- Г метафора

8. Визначте за мотивом жанр обрядової пісні: «удячність природі за її дари».

- А русальні
- Б купальські
- В жнивварські
- Г щедрівки / колядки

9. Віднайдіть вид пісень, до якого належать колискові.

- А родинно-побутові
 Б календарно-обрядові
 В історичні
 Г соціально-побутові

10. Укажіть назву короткого влучного вислову, який НЕ виражає закінченої думки.

- А загадка
 Б приказка
 В прислів'я
 Г скоромовка

Завдання 11-15 на встановлення відповідності

11. Установіть відповідність між цитатами та художніми засобами.

Цитати		Художні засоби	
1	"цибулинний золотий узвар", "стилізовані сади"	А	порівняння
2	"наче хмари", "як викута з найліпшої дамаської криці", "гладенька, як пляшка"	Б	епітет
3	"пролилося море сліз", "так ніхто не кохав"	В	гіпербола
4	"Століття, і друге, і третє,– Прислухайся!"	Г	риторичне звертання
		Д	метафора

1	2	3	4

12. Установіть відповідність між цитатами та художніми засобами.

Цитати		Художні засоби	
1	Ой хто, хто Миколая любить, Ой хто, хто Миколаю служить...	А	персоніфікація
2	Добрий вечір тобі, пане господарю, радуйся! Ой радуйся....	Б	риторичне звертання
3	Котився віночок по полю, просився у женчиків додому ...	В	анафора
4	Принесла я вам літечко, ще й запашненьке зіллячко...	Г	епітет
		Д	порівняння

13. Співвіднесіть види мистецтва із естетичним відтворенням світу.

Види мистецтва		Естетичне відтворення світу	
1	література	А	зорове сприйняття образів кольорового багатства світу
2	музика	Б	пластичні образи, об'ємно-просторові форми

3	живопис	В	звукові інтонації
4	скульптура та архітектура	Г	слово

1	2	3	4

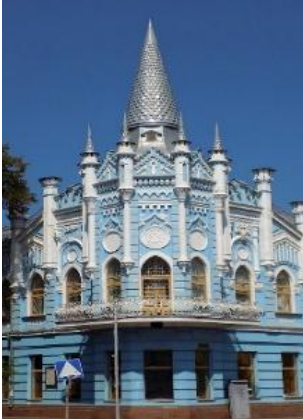
14. Поєднайте види мистецтв зі словами-термінами, які до них належать.

<i>Види мистецтва</i>		<i>Слова-терміни</i>	
1	театр	А	концертмейстер
2	музика	Б	притча
3	живопис	В	скульптура
4	література	Г	декорація
		Д	ескіз
		Е	конференсьє

1	2	3	4

15. Співвіднесіть види мистецтва і фото.

<i>Види мистецтва</i>		<i>Фото</i>	
1	література	А	
2	архітектура	Б	
3	живопис	В	
4	музика	Г	

5	хореографія	Д	
---	-------------	---	---

1	2	3	4	5

Завдання 16 з вибором 2 правильних відповідей

16. Пригадайте за схемою роди й жанри художньої літератури і віднайдіть 2 найхарактерніші ознаки епосу.

А характери героїв розкриваються через монологи й діалоги

Б авторська розповідь про події зовнішнього світу

В віршована мова

Г прозова мова

Д розкриває внутрішній світ героя, його почуття, переживання

Е призначення для постановки на сцені

Завдання 17 – відкрите з короткою відповіддю

17. Завершіть визначення: "Великий за обсягом прозовий, розповідний художній твір, у якому доля однієї людини пов'язана з життям багатьох інших людей – це..."

(Відповідь запишіть словом у називному відмінку з маленької літери)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Завдання 18 – творче

Прочитайте притчу і виконайте завдання.

18. Кошик з яблуками

1. Купив чоловік собі новий дім – великий, красивий. Біля будинку ріс сад з фруктовими деревами... А поруч у старенькій хаті жив заздрісний сусід.

2. Одного разу прокинувся чоловік у гарному настрої, вийшов на ганок, а там – купа сміття. Що робити? Насамперед вирішив прибрати свій ганок, а потім – дізнатися, що це за заздрісний сусід живе поруч. Хотів було посваритися, але вирішив зробити інакше. Пішов у сад, назбирав стиглих яблук і гайда до сусіда.

3. Сусід, почувши стукіт у двері, злорадно подумав: «Нарешті я дістав його!» Відкриває двері з надією на скандал...

4. На його подив, на порозі нікого не було, лише стояв кошик з яблуками.

5. А на яблуках записка: «Хто чим багатий, той тим і ділиться!»

18.1. Художній твір має свою композицію. Скориставшись довідкою з теорії літератури, увідповідніть структурні елементи композиції з асоціативними образами.

	Довідка з теорії літератури		Асоціативний образ
1.	Розв'язка — подія, що розв'язує конфлікт	1	
2.	Розвиток дії — низка подій, у яких розкривається конфлікт і головні герої	2	
3.	Зав'язка — подія, що кладе початок конфлікту між героями	3	
4.	Кульмінація — найвищий момент у розвитку дії	4	
5.	Експозиція — вихідні відомості про героїв, час та місце подій	5	
6.	Епілог — повідомлення про події після розв'язки	6	

1	2	3	4	5	6

18.2. Зробіть розподіл притчі на відповідні структурні елементи.

Абзаци тексту притчі	Структурні елементи композиції	
1	А	Розв'язка
2	Б	Кульмінація
3	В	Епілог

4	Г	Розвиток дії
5	Д	Зав'язка

1	2	3	4	5

18.3. Віднайдіть прислів'я/приказку, яка найповніше розкриває ідею притчі.

А У заздрості нема радості.

Б На чужий коровай очей не поривай, а свій дбай.

В Заздрі очі не знають сорому.

Г Не зазіхай на чуже, бо й свого не матимеш.

Художній твір як явище мистецтва. Функції мистецтва.

Відповіді до тесту №1.

№	Із вибором однієї правильної відповіді										На встановлення відповідності					Завдан ня з 2 відпові дями	Відкрите ТЗ з короткою відповідд ю	Завдання до тексту / творче завдання
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Ва ріа нт 1	В	Б	Г	А	Б	Г	В	Б	В	В	1-В 2-А 3-Г 4-Б	1-Д 2-Г 3-В 4-Б	1-Г 2-А 3-Б 4-В	1-Е 2-В 3-Г 4-Д	1-В 2-Г 3-Д 4-Б 5-А	В, Д	оповіданн я	18.1. 1-Б 2-В 3-Г 4-А 5-Д 18.2. 1-Б,Д,Е 2-А,В,Г 18.3. В
Ва ріа нт 2	В	Г	В	А	Б	Б	Б	В	А	Б	1-Б 2-А 3-В 4-Г	1-В 2-Б 3-А 4-Г	1-Г 2-В 3-А 4-Б	1-Г 2-А 3-Д 4-Б	1-А 2-Д 3-Г 4-Б 5-В	Б, Г	повість	18.1. 1-В 2-А 3-Г 4-Д 5-Б 5-Е 18.2. 1-Д 2-Г 3-Б 4-А 5-В 18.3. Б

Використані джерела

1. Композиція художнього твору - теорія літератури . URL:

https://ukrlit.net/dovidnik_zno/62.html

2. Композиція художнього твору. URL: <https://studfile.net/preview/5458358/page:19/>

3. Композиція художнього твору: сюжет, позасюжетні елементи. URL:
<https://zno.if.ua/?p=965>
4. Короткі притчі для дітей. URL: <https://pritcha.com.ua/korotki-prytchi-dlia-ditey/>
5. Літературні жанри і стилі. URL:
<https://naurok.com.ua/urok---1-tema-literaturni-zhanri-i-stili-115570.html>
6. Приказки та прислів'я про заздрість. URL:
<https://vislovi.in.ua/trykazky-ta-prysliv-ya-pro-zazdryst/>
7. Прислів'я та приказки про честь і гідність. URL:
<http://vidpoviday.com/prislivya-ta-prikazki-pro-chest-i-gidnist>
8. Прислів'я про добро і зло. URL:
<https://pustunchik.ua/ua/online-school/literature/prislivya-pro-dobro>